

Titel: **Jungledyret Hugo (13)**
Videnskabens fange

Tema: Venskab
Fag: Dansk som andetsprog
Målgruppe: Elever med dansk som andetsprog – basis/supplerende

Data om læremidlet:

Tv-udsendelse: Sydover, DR Ramasjang, 31.12.2019, 24 min.

Faglig relevans/kompetenceområder

Til de tretten Tv-udsendelser om Jungledyret Hugo er der lavet kapitelsæt, der understøtter, at eleverne arbejder med opbygning af sætninger med sproglige ressourcer fra den systemiske funktionelle lingvistik; deltagere, processer, omstændigheder og forbindere.

Læs mere på <http://sprogoggenre.dk/vaerktojskassen-2/sproglige-ressourcer/>

I hver tv-udsendelse er der udvalgt seks små sekvenser, hvor der er udarbejdet en sætning til. Sætningen er vedlagt som puslesætning i pdf, og skal bruges i arbejdet med forskellige typer af sætningskonstruktioner.

I de tretten tv-udsendelser vil der være en variation i sætningskonstruktionerne med en øget sværhedsgrad fra simple sætninger med hyppige ord til udvidede sætninger med mindre hyppige ord.

De seks sætninger til dette afsnit ses her. Der kan udskrives en pdf med kapitelmærkningen.

Kapitelsæt: Lav sætninger		
		Hent PDF med kapitelmærkning
01	Præsentation af Hugo og Rita og resume af udsendelse 12	00:00:03
02	Afsnit 13	00:01:57
03	De tre forskere på skibet skændes, fordi...	00:02:17
04	Journalisterne uden for dyreinstitutionen fotograferer, fordi	00:07:43
05	Den sovende vagt på institutionen vågner, fordi...	00:19:06
06	Den tykke dame i restauranten hjælper, fordi	00:20:00
07	De tre gode venner på øen er glade, fordi	00:21:00
08	Den lille nisse uden for døren råber, fordi	00:21:18

For at eleverne får erfaringer med forskellige typer af sætningskonstruktioner, vil der i hver TV-udsendelse være seks ens opbyggede sætninger. Ved at bruge den systemisk funktionelle lingvistik, som anvender farvekoder, bliver det synligt for eleverne, hvordan sætningerne er konstrueret.

De fire sproglige ressourcer henviser til den funktion de har en sætning:

Deltager:

-Hvem eller hvad deltager?

Processer:

-Hvad gør deltageren/deltagerne?

Omstændigheder:

-Hvor/hvordan/hvornår/hvorfor gør de det?

Forbindere:

-Ord der binder sætninger sammen i forhold til tid, årsag, modsætning eller tilføjelse

Det er ikke alle sproglige ressourcer, der medtages i alle tv-udsendelser, da sætningskonstruktionerne varierer.

I denne film arbejdes der med: **deltager** - **omstændigheder** - **proces** – **forbinder**

Eksempel på sætning: **Journalisterne** **uden** **for instituttet** **fotograferer**, **fordi...**

	De tre forskere	Den tykke dame
→	Journalisterne	De tre gode venner
	Den sovende vagt	Den lille nisse
→	på skibet	i restauranten
	uden for dyre instituttet	på øen
	på instituttet	uden for døren
→	skændes,	hjælper,
	fotograferer,	er glade,
	Vågner,	råber,
→	fordi...	fordi...
	fordi...	fordi...
	fordi...	fordi...

Puslesætningerne er organiseret, så de første tre sætninger findes til venstre i arket. Hvis der prioriteres kun at arbejde med halvdelen af sætningerne, kan arket deles op.

Idéen med puslesætningerne er, at eleverne, ud fra den fælles oplevelse med tv-serien, får mulighed for at arbejde med ordene og sætningerne på forskellige måder. Afhængig af elevernes niveau kan der arbejdes fælles eller i makkerpar, når ordene er klippet ud.

Det vil være en god idé at lave forskellige før- og under aktiviteter med tv-udsendelsen, men dette er udeladt i denne vejledning, da fokus er et andet.

Ideer til undervisning

Ideér til arbejde med Puslebrikkerne.

- Læs "puslebrikkerne" højt – øv udtale.
- Tal om ordenes betydning.
- Gense det kapitel, der passer til sætning 1.
- Find de rigtige "puslebrikker" og læg ordet.
- Genskab sætningen med kroppen.
- Lav sætningen om til et spørgsmål.

Gentag dette med alle seks kapitler.

- Find "systemet" for sætningerne
(**deltager** - **omstændigheder** - **proces** – **forbinder**)
- Lim puslesætningerne ind i et hæfte.
- Skriv sætningen nedenunder på dansk.
- Oversæt sætningen til eget modersmål (hvis eleverne kan).
- Tal om farvemønstre på andre sprog. Er de ens eller anderledes (ordstilling)?